

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค้นคว้า เรื่องการสร้างแบบฝึก การเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 จะกล่าวถึงสาระสำคัญในหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. รูปแบบการวิจัย
5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
6. วิธีการดำเนินการวิจัย
7. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองแก อำเภอยักษ์ฉนวนพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 24 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ศึกษาจากประชากรทั้งหมด ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองแก อำเภอยักษ์ฉนวนพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 24 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 แผนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 10 แผน
- 2.2 แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทย จำนวน 10 ชุด
- 2.3 แบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์แบบเลือกตอบจำนวน 30 ข้อ แบบเขียนเรื่องจำนวน 1 เรื่อง
- 2.4 แบบวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์

3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองแก พุทธศักราช 2546 (ฉบับปรับปรุง 2547) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- 3.1.2 วิเคราะห์หลักสูตรกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น
- 3.1.3 จัดทำหน่วยการเรียนรู้ตามหนังสือเรียนชุดภาษาพาทีและวรรณคดีลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- 3.1.4 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และแนวคิด จากตำราศาสตร์การสอน (ทิสนา แคมมณี. 2547 : 142 - 143 และ 314)
- 3.1.5 เขียนแผนการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน ใช้เวลาแผนละ 2 ชั่วโมง ดังนี้
  - 1) แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการเขียนบทสนทนา
  - 2) แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการเขียนโฆษณา
  - 3) แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการเขียนบรรยายความรู้สึก
  - 4) แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องการเขียนบรรยายเกี่ยวกับครอบครัว
  - 5) แผนการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องการเขียนแนะนำบุคคลสำคัญ
  - 6) แผนการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องการเขียนแนะนำสถานที่

- 7) แผนการเรียนรู้ที่ 7 เรื่องการเขียนแนะนำสิ่งของ
- 8) แผนการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องการเขียนอธิบายเหตุผล
- 9) แผนการเรียนรู้ที่ 9 เรื่องการเขียนเรียงความ
- 10) แผนการเรียนรู้ที่ 10 เรื่องการเขียนเรื่องสั้น

3.1.6 นำแผนการเรียนรู้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะให้ดีขึ้น

3.1.7 นำแผนการเรียนรู้ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อพิจารณาประเมินคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โครงสร้าง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

- 1) นายมีชัย พลภูงา (กศ.ม. การวิจัยการศึกษา) ศึกษาในเทศก์ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
- 2) นายนรินทร์ ศรีสว่าง (กศ.ม.การวัดผลการศึกษา) ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านเม็กน้อยหนองไผ่ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
- 3) นางนงเยาว์ ศรีประดู่ (กศ.ม.หลักสูตรและการสอน) ครูชำนาญการพิเศษ (กศ.3) กลุ่มทักษะภาษาไทย โรงเรียนบ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
- 4) นางสาวธัญพร วาเสนัง (ศส.ม.การสอนภาษาไทย) ครู โรงเรียนบ้านขามเรียน อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
- 5) นางจุฑาทิพย์ จันทร์สุวรรณ (กศ.ม.หลักสูตรและการสอน) ครูชำนาญการพิเศษ (กศ.3) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โรงเรียนบ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

3.1.8 ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ตามแบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคอร์ท์ (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

เหมาะสมมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้	4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้	3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้	2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

เกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.51 – 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

3.1.9 นำผลการตอบของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาหาค่าเฉลี่ยแล้วสรุปผล

ตารางที่ 3 ตัวอย่างแบบประเมินแผนการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	เหมาะสมมากที่สุด	เหมาะสมมาก	เหมาะสมปานกลาง	เหมาะสมน้อย	เหมาะสมน้อยที่สุด
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้					
1.2 ความถูกต้อง					
1.3 เหมาะสมกับวัยนักเรียน					
1.4 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา					
2.2 ประเมินผลได้ตามสภาพจริง					
2.3 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
2.4 เหมาะสมกับวัยนักเรียน					

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	เหมาะสมมากที่สุด	เหมาะสมมาก	เหมาะสมปานกลาง	เหมาะสมน้อย	เหมาะสมน้อยที่สุด
3. เนื้อหา 3.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 3.2 ใจความถูกต้อง 3.3 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน 3.4 เวลาเรียนเหมาะสม 3.5 มีความชัดเจนไม่สับสน					
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 4.1 สอดคล้องกับเนื้อหา 4.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม 4.3 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 4.4 เหมาะสมกับเวลา 4.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วม					
5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 5.1 สอดคล้องเนื้อหา 5.2 สามารถผลิตเองได้ 5.3 เหมาะสมกับผู้เรียน 5.4 ประหยัดเวลาในการสอน 5.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้					

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	เหมาะสมมากที่สุด	เหมาะสมมาก	เหมาะสมปานกลาง	เหมาะสมน้อย	เหมาะสมน้อยที่สุด
6. การวัดและประเมินผล 6.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา 6.3 ใช้เครื่องมือเหมาะสม 6.4 วัดตามสภาพจริง 6.5 เวลาเหมาะสม					

3.2 แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองแก พุทธศักราช 2546 (ฉบับปรับปรุง 2547) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- 3.2.2 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ และเอกสารที่เกี่ยวกับแบบฝึกทักษะจากหนังสือจิตวิทยาการเรียนการสอน (พรณี ชูชัย. 2522 : 2) และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกทักษะ

3.2.3 คัดเลือกคำและเนื้อหาในหนังสือเรียนชุดภาษาพาทีและวรรณคดีลำนำ และหนังสือเรียนชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำมาสร้างแบบฝึกทักษะตามขั้นตอน

3.2.4 สร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 10 ชุด โดยใช้เวลาสอนชุดละ 2 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง เนื้อหาสาระมีดังนี้

ชุดที่ 1 เรื่องการเขียนบทสนทนา

ชุดที่ 2 เรื่องการเขียนโฆษณา

- ชุดที่ 3 เรื่องการเขียนบรรยายความรู้สึก
- ชุดที่ 4 เรื่องการเขียนบรรยายเกี่ยวกับครอบครัว
- ชุดที่ 5 เรื่องการเขียนแนะนำบุคคลสำคัญ
- ชุดที่ 6 เรื่องการเขียนแนะนำสถานที่
- ชุดที่ 7 เรื่องการเขียนแนะนำสิ่งของ
- ชุดที่ 8 เรื่องการเขียนอธิบายเหตุผล
- ชุดที่ 9 เรื่องการเขียนเรียงความ
- ชุดที่ 10 เรื่องการเขียนเรื่องสั้น

3.2.5 นำแบบฝึกทักษะ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะให้ดีขึ้น

3.2.6 นำแบบฝึกทักษะที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ชุดเดิม เพื่อพิจารณาประเมินคุณภาพ ด้านเนื้อหา การใช้ภาษาและรูปแบบ

3.2.7 ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ตามแบบประเมิน มี 5 ระดับ เช่นเดียวกับแผนการเรียนรู้

3.2.8 นำผลการตอบของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาหาค่าเฉลี่ยแล้วสรุปผล

3.2.9 นำแบบฝึกทักษะไปทดลองครั้งที่ 1 แบบ 1 ต่อ 1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพัคณภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 3 คน โดยการจัดแบ่งกลุ่มแบบคละกัน คือ เก่ง อ่อน และปานกลาง นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข

3.2.10 นำผลที่แก้ไขแล้วไปทดลองครั้งที่ 2 แบบ 3 ต่อ 3 (Small group) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลพัคณภูมิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 9 คน โดยการจัดกลุ่มเหมือนการทดลองครั้งที่ 1 จำนวน 3 กลุ่ม นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข

3.2.11 นำมาจัดทำเป็นฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองแก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 24 คน

3.3 แบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ ตาม เอกสารตำราการประเมินผลการเรียน (ภัทรา นิกมานนท์. 2543 : 200-208) และตำราการวัดผล การศึกษา (สมนึก ภัททิยธนี. 2537 : 57-110)

3.3.2 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองแก พ.ศ. 2546 (ฉบับปรับปรุง 2547) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

3.3.3 สร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 50 ข้อ ต้องการใช้จริง 30 ข้อ และแบบเขียนเรื่อง จำนวน 1 เรื่อง

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนข้อสอบ

เนื้อหา	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	จำนวนข้อสอบที่สร้าง	จำนวนที่ต้องการจริง
1. เรื่องการเขียนบทสนทนา	นักเรียนเขียนคำศัพท์ถูกต้อง นักเรียนสร้างประโยคได้ นักเรียนเขียนบทสนทนาได้	5 3 3	3 2 2
2. เรื่องการเขียนโฆษณา	นักเรียนเขียนโฆษณาได้	5	3
3. เรื่องการเขียนบรรยายความรู้สึ	นักเรียนเชื่อมโยงประโยคได้ถูกต้อง	5	3
4. เรื่องการเขียนบรรยายเกี่ยวกับครอบครัว	นักเรียนเรียงลำดับข้อความตามเหตุการณ์ได้	3	2
5. เรื่องการเขียนแนะนำบุคคลสำคัญ	นักเรียนเขียนแนะนำบุคคลสำคัญได้	3	2
6. เรื่องการแนะนำสถานที่	นักเรียนเขียนแนะนำสถานที่ได้	5	3
7. เรื่องการเขียนแนะนำสิ่งของ	นักเรียนเขียนแนะนำสิ่งของได้	3	1
8. เรื่องการเขียนอธิบายเหตุผล	นักเรียนเขียนอธิบายเหตุผลได้	5	3
9. เรื่องการเขียนเรียงความ	นักเรียนเขียนเรียงความได้	5	3

ตารางที่ 4 (ต่อ)

เนื้อหา	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	จำนวนข้อสอบที่สร้าง	จำนวนที่ต้องการจริง
10. เรื่องการเขียนเรื่องสั้น	นักเรียนเขียนเรื่องสั้นได้	5	3
รวม		50	30

3.3.4 นำแบบทดสอบเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.5 นำแบบทดสอบเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ชุมเคิม เพื่อพิจารณาตรวจสอบและประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่วัดตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

3.3.6 นำแบบทดสอบที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยใช้สูตร IOC (สมนึก กัททิษณี. 2537 : 166-167)

3.3.7 นำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (try - out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองแก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 แล้วนำมาตรวจให้คะแนน โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ชัดเจน หรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน และวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (B) ของข้อสอบ โดยใช้เกณฑ์ตั้งแต่ .20 ขึ้นไปจึงถือว่าใช้ได้ ได้ข้อสอบที่วิเคราะห์แล้ว จำนวน 30 ข้อ

3.3.8 นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้ 30 ข้อ นำไปทดลองใช้อีกครั้ง (try - out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านมะโบ๋ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ Lovett (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

3.4 แบบวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบวัดและประเมินผลตามเอกสาร ตำราการประเมินผลการเรียน (ภัทรา นิคมานนท์. 2543 : 200-218) ตำราการวัดผลการศึกษา (สมนึก ภัททิยธนี. 2537 : 36-41) ตำรากระบวนการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (เอกรินทร์ สีมหาศาล. 2546 : 223 – 240) และตำราแนวทางการ ประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2546 : 25 – 27)

3.4.2 วิเคราะห์เกณฑ์การเขียนเรื่องภาษาไทยจากคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.4.3 สร้างแบบวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ตามเกณฑ์ที่กำหนด

3.4.4 นำแบบวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4.5 นำผลที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ชุมเคิม เพื่อพิจารณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำมาใช้ในการวัดและประเมินผลการเขียน เชิงสร้างสรรค์ประจำแผนการเรียนรู้ทั้ง 10 แผน (ท้ายแบบฝึกทักษะ) และแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเขียนเรื่อง 1 เรื่อง

ตารางที่ 5 ตัวอย่างแบบวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ที่	ระดับ คุณภาพ	นักเรียน เขียน ถูกต้องตาม รูปแบบ				นักเรียน เขียน เนื้อเรื่องได้ ดี				นักเรียนใช้ ภาษา ถูกต้อง สละสลวย				นักเรียนมี ความคิด สร้าง สรรค์				นักเรียนมี นิสัยที่ดีใน การเขียน				รวม คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
		ชื่อ - สกุล																				
																						20

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ตารางที่ 6 ตัวอย่างเกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์

รายการ	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
นักเรียนเขียนเรื่องได้ถูกต้องตามรูปแบบ	องค์ประกอบครบตามลักษณะของงานเขียนนั้นๆ	องค์ประกอบไม่ครบขาด 1 ส่วน	องค์ประกอบไม่ครบขาด 2 ส่วน	องค์ประกอบไม่ครบขาดมากกว่า 2 ส่วน
นักเรียนเขียนเนื้อเรื่องได้ดี	เขียนเรื่องได้ตรงกับชื่อเรื่อง	เขียนเรื่องได้ใกล้เคียงกับชื่อเรื่องมาก	เขียนเรื่องได้ค่อนข้างใกล้เคียงกับชื่อเรื่อง	เขียนเรื่องไม่ตรงกับชื่อเรื่อง
	เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่อง	เรียงลำดับเหตุการณ์สับสนบางตอน	เรียงลำดับเหตุการณ์สับสนหลายตอน	เรียงลำดับเหตุการณ์สับสนตลอดทั้งเรื่อง
	มีข้อคิดที่เป็นประโยชน์เชิงสร้างสรรค์	มีข้อคิดที่เป็นประโยชน์	มีข้อคิดที่เป็นประโยชน์น้อย	ไม่มีข้อคิดที่เป็นประโยชน์
นักเรียนใช้ภาษาได้ถูกต้องสละสลวย	- เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ	- เขียนสะกดคำผิดไม่เกิน 5 คำ	- เขียนสะกดคำผิดไม่เกิน 10 คำ	- เขียนสะกดผิดมากกว่า 10 คำ
	- ใช้ถ้อยคำสำนวนเหมาะสมสละสลวย	- ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสมบางแห่ง	- ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสมหลายแห่ง	- ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสมตลอดทั้งเรื่อง
	- สื่อความหมายได้ชัดเจน	- สื่อความหมายไม่ชัดเจนบางตอน	- สื่อความหมายไม่ชัดเจนหลายตอน	- สื่อความหมายไม่ชัดเจนตลอดทั้งเรื่อง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
นักเรียน ความคิด สร้างสรรค์	- การนำเสนอ น่าสนใจมาก	- การนำเสนอ น่าสนใจปาน กลาง	- การนำเสนอ น่าสนใจน้อย	- การนำเสนอ ไม่น่าสนใจ
	- สอดแทรกคติ ข้อคิดหรือ แนวทางปฏิบัติที่ แปลกใหม่และ เป็นประโยชน์	- สอดแทรกคติ ข้อคิดหรือ แนวทางไม่แปลก ใหม่แต่เป็น ประโยชน์	- สอดแทรกคติ ข้อคิดไม่แปลก ใหม่เป็น ประโยชน์น้อย	- ไม่มีข้อคิดที่ เป็นประโยชน์
นิสัยที่ดีใน การเขียน	- สะอาดเรียบร้อย ไม่มีรอยชูดลบ ขีดฆ่า	- สะอาดเรียบร้อย แต่มีรอยชูดลบขีด ฆ่าไม่เกิน 3 แห่ง	- สะอาดเรียบร้อย แต่มีรอยชูดลบขีด ฆ่าไม่เกิน 5 แห่ง	- ไม่สะอาด เรียบร้อยมีรอย ชูดลบขีดฆ่า มากกว่า 5 แห่ง
	- ตัวหนังสือ สวยงาม อ่านง่าย	- ตัวหนังสือไม่ สวยงามแต่อ่าน ง่าย	- ตัวหนังสือไม่ สวยงามอ่านยาก	- ตัวหนังสือ ไม่สวยงาม อ่านยากมาก
	- เสร็จทันเวลาที่ กำหนด	- เสร็จช้ากว่าเวลา ที่กำหนด 3 นาที	- เสร็จช้ากว่าเวลา ที่กำหนดเกิน 3 นาที	- เสร็จช้ากว่า เวลาที่กำหนด เกิน 5 นาที

4. รูปแบบการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว สอบก่อนและสอบหลัง (One Group Pre-test Post-test Design) (วารโร เฟิงส์วสต์ดี. 2546 : 50) โดยมีลักษณะทดลอง ดังนี้

ตารางที่ 7 แบบแผนการทดลอง One Group Pre-test Post-test Design

กลุ่ม	Pre-test	Treatment	Post-test
ทดลอง	T1	X	T2

T₁ หมายถึง การทดสอบการทดลอง (Pre-test)

X หมายถึง การทดลองใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์

T₂ หมายถึง การทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การทดลองสอนกระทำในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 20 ชั่วโมง สอนวันละ 2 ชั่วโมง โดยไม่รวมกับเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) อีก 2 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง ดังรายละเอียดในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ระยะเวลาในการวิจัย

วัน/เดือน/ปี	เวลา	รายการทดลอง	จำนวนชั่วโมง
20 กุมภาพันธ์ 2549	08.30-09.30	ทดสอบก่อนเรียน	1
21 กุมภาพันธ์ 2549	08.30-10.30	1. เรื่องการเขียนบทสนทนา	2
22 กุมภาพันธ์ 2549	08.30-10.30	2. เรื่องการเขียนโฆษณา	2
23 กุมภาพันธ์ 2549	08.30-10.30	3. เรื่องการเขียนบรรยายความรู้สึก	2
27 กุมภาพันธ์ 2549	08.30-10.30	4. เรื่องการเขียนบรรยายเกี่ยวกับครอบครัว	2
28 กุมภาพันธ์ 2549	08.30-10.30	5. เรื่องการเขียนแนะนำบุคคลสำคัญ	2
1 มีนาคม 2549	08.30-10.30	6. เรื่องการแนะนำสถานที่	2
2 มีนาคม 2549	08.30-10.30	7. เรื่องการเขียนแนะนำสิ่งของ	2
6 มีนาคม 2549	08.30-10.30	8. เรื่องการเขียนอธิบายเหตุผล	2
7 มีนาคม 2549	08.30-10.30	9. เรื่องการเขียนเรียงความ	2
8 มีนาคม 2549	08.30-10.30	10. เรื่องการเขียนเรื่องสั้น	2
9 มีนาคม 2549	08.30-09.30	ทดสอบหลังเรียน	1

6. วิธีการดำเนินการวิจัย

6.1 ขั้นเตรียม

6.1.1 เตรียมบทเรียน คือแผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

6.1.2 เตรียมนักเรียน

6.2 ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล

6.2.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบเขียนเรื่อง จำนวน 1 เรื่อง แล้วแจ้งผลให้นักเรียนทราบและบันทึกผล

6.2.2 สอนตามแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แล้ววัดและประเมินผลระหว่างเรียนด้วยแบบวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ท้ายแบบฝึกทักษะ ทั้งหมด 10 ชุด แล้วแจ้งผลให้นักเรียนทราบและบันทึกผล

6.2.3 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post - test) เมื่อสิ้นสุดการฝึกทั้ง 10 เรื่อง ด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกับที่ทดสอบก่อนเรียน แล้วบันทึกผลเพื่อเปรียบเทียบกับก่อนเรียน โดยใช้ t - test

7. การจัดการข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

7.1 นำผลการประเมินแผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากผู้เชี่ยวชาญมากรอกคะแนนแล้ววิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และนำไปเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

เกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย	
คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.51 – 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

7.2 รวบรวมคะแนนจากแบบวัดและประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ

7.3 นำคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) มาหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบหาค่าเปรียบเทียบด้วย t - test

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

8.1 การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

8.1.1 การทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2537 : 166-167)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับเนื้อหา หรือระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

$$\frac{\sum R}{N} \text{ แทน ผลรวมระหว่างคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด}$$

$$N \text{ แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด}$$

8.1.2 หาค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สูตรของ Brennan ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 90)

$$P = \frac{R_u + R_l}{2f}$$

เมื่อ P แทน ระดับความยาก

R_u	แทน	จำนวนคนกลุ่มสูงที่ตอบถูก
R_l	แทน	จำนวนคนกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
f	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำซึ่งเท่ากัน

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน	จำนวนผู้รอบรู้ หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก (โดยใช้เกณฑ์ 60%)

L	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้ หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
n_1	แทน	จำนวนผู้รอบรู้ หรือสอบผ่านเกณฑ์
n_2	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้ หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

8.1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สูตรของ Lovett ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum x_i - \sum x_i^2}{(k-1) \sum (x_i - c)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	x_i	แทน	คะแนนของแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

8.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

8.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

8.2.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 :

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 n แทน จำนวนคนในกลุ่ม

8.2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

8.3 การหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ โดยใช้สูตร E_1/E_2 ดังนี้ (กาญจนา วัฒนา. 2544 : 188)

$$E_1 = \frac{\sum x}{A} \times 100$$

และ

$$E_2 = \frac{\sum y}{B} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum x$ แทน คะแนนรวมของแบบวัดและประเมินผลระหว่างเรียน
 $\sum y$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
 n แทน จำนวนผู้เรียน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบระหว่างเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

8.4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน โดยใช้ t-test (Dependent Samples) โดยใช้สูตร ดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 112)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}$$

- เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ
 D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY